

Představení nového fungicidu Talius® v otázkách a odpovědích

Ing. Bohumil Štěrba, DuPont s.r.o.

Společnost DuPont představila v lednu a únoru na konferenčních a zimních seminářích pro agronomy a distributory přípravků na ochranu rostlin nový přípravek Talius. Z diskusí jsme sestavili řadu nejčastějších otázek, na kterých bychom čtenářům Obilnářských listů přípravek rádi více představili nebo připomenuli hlavní informace, získané na seminářích.

Je Talius širokospektrální fungicid nebo „specialista“?

Talius je přípravek, který je určen k včasné aplikaci proti padlím travnímu v obilninách. Jako „včasný termín ošetření“ označujeme preventivní termín nebo aplikaci přípravku při zjištění prvních příznaků napadení rostlin padlím.

Oddaluje aplikace Taliusu nástup jiných chorob?

Prestože je Talius specialista pouze na padlím, včasná aplikace Taliusu ve fázi odnožování obilniny významně snížila i výskyt původců listových skvrnitostí (braničnatek u pšenic a hnědé skvrnitosti u jarních ječmenů) v registračních pokusech o cca 50%. Vysvětlení nacházíme ve zlepšeném zdravotním stavu obilnin, které tak nebyly vystaveny stresu z napadení padlím, listy byly zdravé a byl tak oddálen rozvoj původců listových skvrnitostí, jejichž vývoj začíná zpravidla na starších fyziologicky odumírajících listech.

Patří účinná látka proquinazide mezi nové skupiny účinných látek, nebo jde o „nový přípravek se starou účinnou látkou“?

Talius má zcela nový a unikátní mechanismus účinku. Účinná látka **proquinazide (200 g/l)** zabráňuje vytvoření apresorií padlí na povrchu listů obilniny a následnému proniknutí patogena do pletiv. Účinná látka je navíc rozváděna translaminárně v listech, čímž je zajištěna i ochrana spodní neošetřené strany listu. Talius významně snižuje také klíčení spór padlí a indukuje reakci obranných genů rostliny. Přípravek má rovněž antisporulační účinek na konidiofóry padlí a omezuje tak uvolňování dalších spór padlí (konidií) a šíření infekce na zdravé listy.

V jaké fázi pšenice má padlý travní nejvyšší škodlivost?

Padlý napadá pšenici po celou dobu vegetace. Nejvíce je nutné sledovat výskyt padlí na jaře ve fázi odnožování a počátku sloupkování, kdy může dojít ke vzniku epidemie. Další škodlivost padlý bývá zpravidla ve fázi metání a kvetení obilniny, kdy může dojít k napadení horních listů, plev a osin klasů.

V jaké fázi ječmenů má padlý travní nejvyšší škodlivost?

Padlý travní má nejvyšší škodlivost u ječmenů zpravidla ve fázi odnožování, kdy redukuje počet odnoží, významně snižuje asimilační plochu mladých rostlink a způsobuje tak slabší rozvoj kořenové soustavy. Rostliny tak mohou méně odolávat např. krátkodobému přísnušku v době odnožování a zapojování porostu ječmenů. V důsledku toho může být rovněž větší nevyrovnanost odnoží. Rostliny jsou v důsledku stresu méně odolné vůči dalším chorobám. Výnos zrna obilnin tak může být snížen až o 20% v důsledku menšího počtu klasů na m², počtu zrn v klasce a nižší HTZ.

Má přípravek již platnou registraci k použití v ČR k dnešnímu dni?

Talius má platnou registraci pro použití v ČR, registrační číslo je 4535-0. Registrační pokusy a řízení probíhaly v ČR od roku 2002 až do letošního roku, vzhledem k nízkému výskytu padlí

v ročnící 2002 a 2003. Přípravek bude nově uveden na trhy i v dalších zemích EU (Anglie, Německo, Francie aj.). V Polsku a na Slovensku se již přípravek úspěšně prodával v loňském roce.

Je rozdíl v účinnosti v dávce 0,25 nebo 0,2 l pro sólo ošetření?

Na etiketě přípravku je uvedená maximální dávka přípravku pro sólo ošetření 0,25 l na ha. Z registračních pokusů víme, že i dávka 0,2 l má srovnatelnou, stejně vysokou účinnost, pokud se ošetření provede včas před napadením obilniny.

Lze použít sníženou dávku 0,1–0,15 l pro směsi tank-mix s ostatními fungicidy?

Padlý travní je obligátní parazit (jeho existence je vázána na živou rostlinnou pletivu) a lze proto použít i snížené dávky fungicidů, pokud se ovšem aplikují preventivně nebo včas ve směsích s triazolovými fungicidy.

Jak dlouho přípravek účinkuje?

Pokud se aplikace provede včas, přípravek účinkuje na padlý dlouhodobě po dobu 6–8 týdnů podle zvolené dávky.

Proč použít tank-mix Talius s Alertem S?

Z řady pokusů máme odzkoušenou dávku 0,1–0,15 l pro tank-mix s přípravkem Alert S 0,8–1,0 l pro včasnou aplikaci u pšenic. Na konci odnožování a počátku sloupkování pšenice (T1 termín) bývá zpravidla nutné ošetřit pšenici ozimou proti braničnatkám a chorobám pat stébel. Detekce braničnatek je již možná v průběhu odnožování na jaře, kdy braničnatky přednostně napadají pletiva rostlin vystavených stresu a fyziologicky odumírající listy. Aplikace fungicidů v tomto termínu má zabránit vzniku epidemie a šíření chorob na horní listová patra pšenic. K rozvoji chorob pat stébel napomáhají zejména srážky v období května. Je proto velmi výhodné aplikovat přípravek Talius ve směsi tank-mix se širokospektrálním fungicidem Alert S, který vedle výborné účinnosti na původce pravého stéblolamu i významně potlačuje výskyt fuzariáz na odnožích (cca o 50%).

Proč tank-mix Talius + Capitan v ječmenech?

V ječmenech máme odzkoušený tank-mix Talius 0,1–0,15 + Capitan 0,6 l ve fázi odnožování proti padlí a hnědé skvrnitosti. Vedle padlý travního je nutné sledovat po celou dobu vegetace i původce listových skvrnitostí. Původce hnědé skvrnitosti *Pyrenophora teres* má velmi rychlý vývoj a rychle redukuje asimilační plochu listů ječmenů, nutnou k tvorbě výnosu zrna. Capitan 25 EW má vysoký obsah účinné látky *flusilazole* 250 g/l a je určen k ochraně ječmenů proti listovým skvrnitostem a rzi ječné.

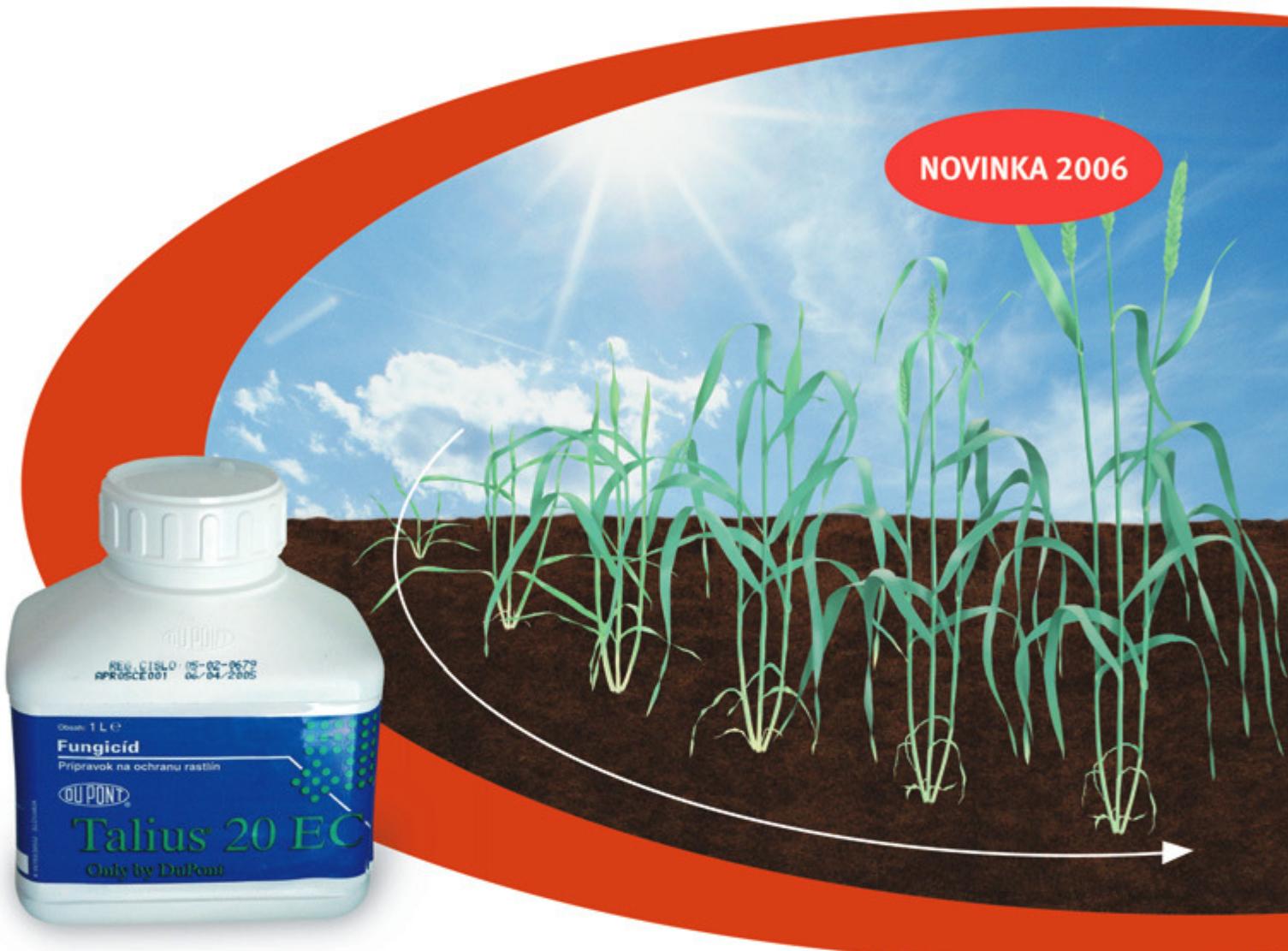
Na tyto první základní ošetření v pšenici i ječmeni by mělo být provedeno druhé ošetření za cca 3–4 týdny podle infekčního tlaku, průběhu počasí, lokality a dalších faktorů.

Je aplikace Taliusu omezena z hlediska růstové fáze obilniny?

Ošetření obilniny Taliusem je možné provést kdykoliv, zpravidla od průběhu odnožování obilniny do fáze metání (BBCH 55) u ječmenů a počátek kvetení (BBCH 61) u pšenic. Počet ošetření za vegetaci je omezen na max. 2, což je plně dostačující.

Talius® XL

Nová, cenově zvýhodněná produktová nabídka pro fungicidní ošetření pšenice ozimé a ječmene jarního

- Při nákupu 80 l přípravku Alert S a 10 l nového přípravku Talius (na 100 ha) bude poskytnuto cenové zvýhodnění 10 % na nákup přípravku Talius
- Včasná aplikace směsi tank-mix **Alert S 0,8 l + Talius 0,1 l** zajišťuje jedinečnou komplexní ochranu proti padlý, chorobám pat stébel a listovým skvrnitostem
- 6–8 týdnů bezkonkurenční ochrany obilnin proti padlý travnímu
- Výrazně zelenější porosty obilnin a zvýšený výnos zrna
- Základ antirezistentní ochrany obilnin – vysoce účinná aplikace na všechny známé kmeny padlý, včetně populací rezistentních na ostatní fungicidy

Je vhodné použít Talius, pokud je již silný výskyt padlí travního v porostu obilniny?

V případě zjištění již silného napadení obilnin padlím travním je nutné použít fungicid se silnou kurativní a eradikativní účinností, t.j. se schopností zastavit další šíření padlí na rostlině. Vhodným přípravkem k řešení této situace s velmi vysokým obsahem účinných látek ze skupin *morfoliny* + *triazoly* je **Cerelux Plus** (dávka přípravku na 1 ha je 0,8 l/ha).

Nabízí společnost DuPont zvýhodněnou nabídku nákupu přípravku?

Agronomové mohou v letošním roce využít pro nákup Taliusu a Alertu S zvýhodněnou obchodní nabídku. **Talius XL** znamená významně sníženou cenu při nákupu balíčku **Talius 10 I + Alert S 80 I** (ošetření 100 ha pšenice). Informace o cenách Vám rád předá Agronomicický servis firmy DuPont a pracovníci distribučních společností.

Jaké jsou tedy hlavní přednosti přípravku Talius?

- vysoce účinná a dlouhodobá ochrana obilnin proti padlím 6–8 týdnů
- novinka – není vytvořena rezistence padlí k účinné látce
- základ pro tvorbu fungicidních tank-mixů s triazoly nebo se strobilurinami
- stimuluje navíc obranné reakce rostliny

Tab. 1: Dávkování přípravku Talius

Dávka pro sólo ošetření proti padlím:	0,2 – 0,25 l/ha
Dávka pro tank-mixy s ostatními fungicidy proti celému spektru chorob: např.: + Alert S (0,8 – 1,0 l/ha) + Capitan 25 EW (0,6 – 0,8 l/ha)	0,1 – 0,15 l/ha
Počet ošetření za vegetaci obilniny:	max. 2

Současná odrůdová skladba jarního ječmene

Dr. Ing. Jarmila Milotová, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o.

Produktivitu a rentabilitu rostlinné výroby ovlivňuje celá řada faktorů. Patří k nim různorodost půdních a klimatických podmínek, úroveň pěstební technologie, druhová a odrůdová skladba.

Odrůda stále patří k významnému intenzifikačnímu faktoru, je tržním produktem ekonomicky spojující šlechtitele, množitele, pěstitele a zpracovatele. Počet registrovaných odrůd u jarního ječmene se neustále zvyšuje. Široká nabídka na trhu s osivy a požadavky zpracovatelského průmyslu zvýšené nároky na výběr vhodných odrůd, z čehož vyplývá nutnost dodržování kritérií pro volbu odrůdové skladby.

Jarní ječmen v roce 2005

Vývoj osevních ploch jarního ječmene je v přímé závislosti na úrovni výkupních cen této komodity. Jak dokumentuje graf.1 k největšímu poklesu pěstitelských ploch došlo v roce 1995 (o téměř 20%) v důsledku nižších výkupních cen. Po cenových úpravách se výměra osevních ploch v roce 1996 vrátila na úroveň roku 1994 a v roce 1997 vzrostla osevní plocha ve srovnání s rokem 1996 o 45 tis. ha. Do vývoje pěstitelských ploch v dalších letech se opět promítla výkupní cena a trend poklesu ploch pokračoval až do roku 2001. K mírnému nárůstu ploch došlo až v roce 2002. Rok 2003 byl v důsledku propadu pěstebních ploch ozimého ječmene (nepříznivá zima 2002/2003) ve známení výrazného nárůstu ploch jarního ječmene na 451 tis. ha.

Celková osevní plocha jarního ječmene v roce 2005 činila 396,7 tis. ha, což znamená, že jarní ječmen ve struktuře obilovin má zastoupení 24,9 % a drží si tak své postavení druhé nejrozšířenější obiloviny. Ve srovnání s rokem 2004 došlo u jarního ječmene k mírnému zvýšení osevních ploch z důvodu lepší cenové nabídky obchodníků při prodeji sladovnického ječmene. Podle odhadů ČSÚ průměrný hektarový výnos dosáhl hodnoty 4,37 t/ha. Proti předchozímu roku jde o snížení o 0,68 t/ha (tj. 13,8 %).

Nepříznivý průběh počasí (zejména v letech 1994, 1995 a hlavně v roce 2000) a neodpovídající úroveň pěstebních technologií se zejména v 90. letech promítly do nízké úrovně průměrného výnosu zrna jarního ječmene. Nízký výnos tak neodpovídá produkčnímu potenciálu nejvíce pěstovaných odrůd. Nejvyšší výnos zrna byl zaznamenán v roce 1990 a to 5,44 t/ha. Této úrovně výnosu se nejvíce přiblížil rok 2004, kdy bylo dosaženo průměrného výnosu zrna 4,91 t/ha.